

Idrætsdidaktik 2023

Idrætslærernes Forum 5.oktober 2023

Peter Jensen og Malene Schat-Eppers

Program

Velkomst

Hvad er idrætsdidaktik?

Gruppearbejde

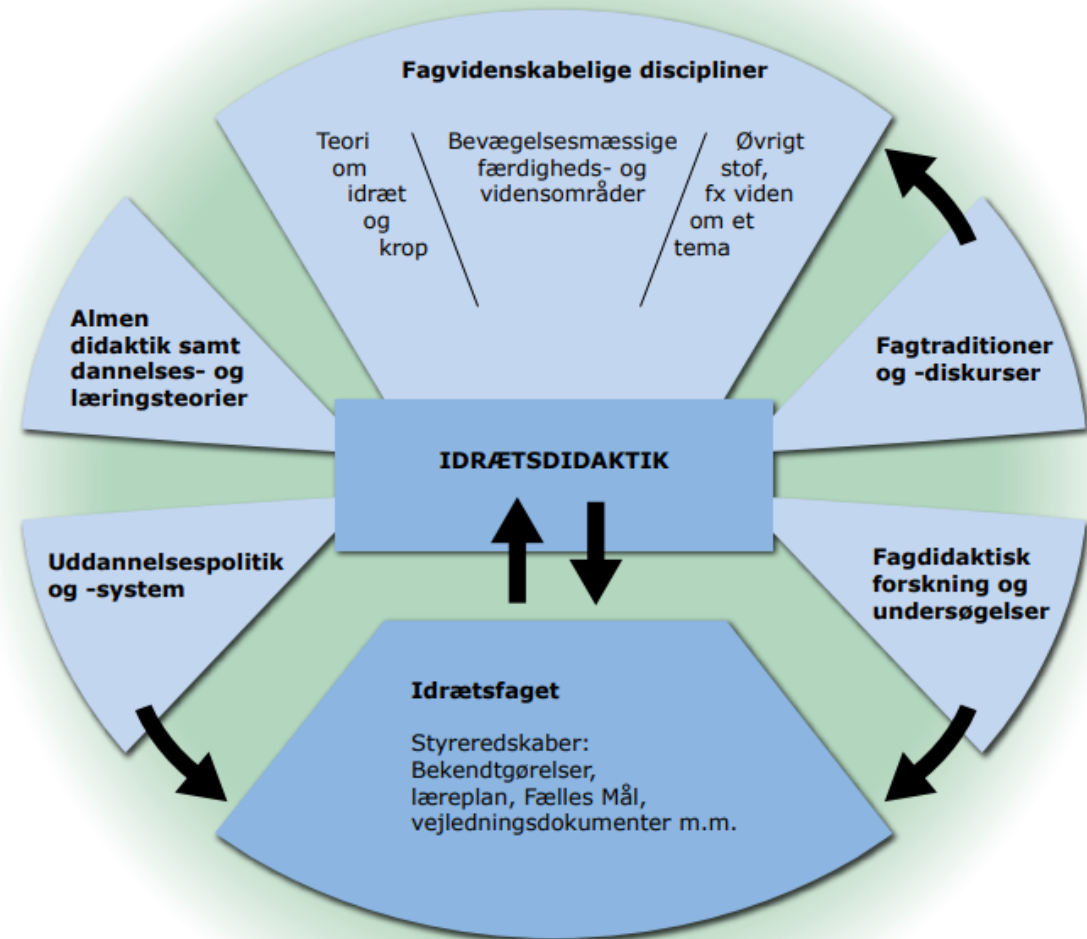
Fremviser

Afslutning

Kropstossen

Hvad er didaktik?

- **Eksistensdidaktik:**
Argumenter for et fag, der retter sig mod elevernes eksistens og dannelse.
- **Etnodidaktik:**
Argumenter for et fag, der understøtter elevernes interesser og de værdier, eleverne hver især forbinder med faget.
- **Udfordringsdidaktik:**
Argumenter for et fags bidrag til løsningen af samfundsmæssige udfordringer.
- **Basisfagsdidaktik:**
Argumenter vedrørende de færdigheder, kompetencer og viden, som kan læres i et fag.

Figur 2.1 Fire didaktiske grundpositioner (Nielsen, 1998). De didaktiske grundpositioner kan anvendes til at inddele idrætsfagets begrundelser og dermed tydeliggøre, hvilke dele af faget man som lærer finder særligt vigtige.

HVAD?

HVORFOR?

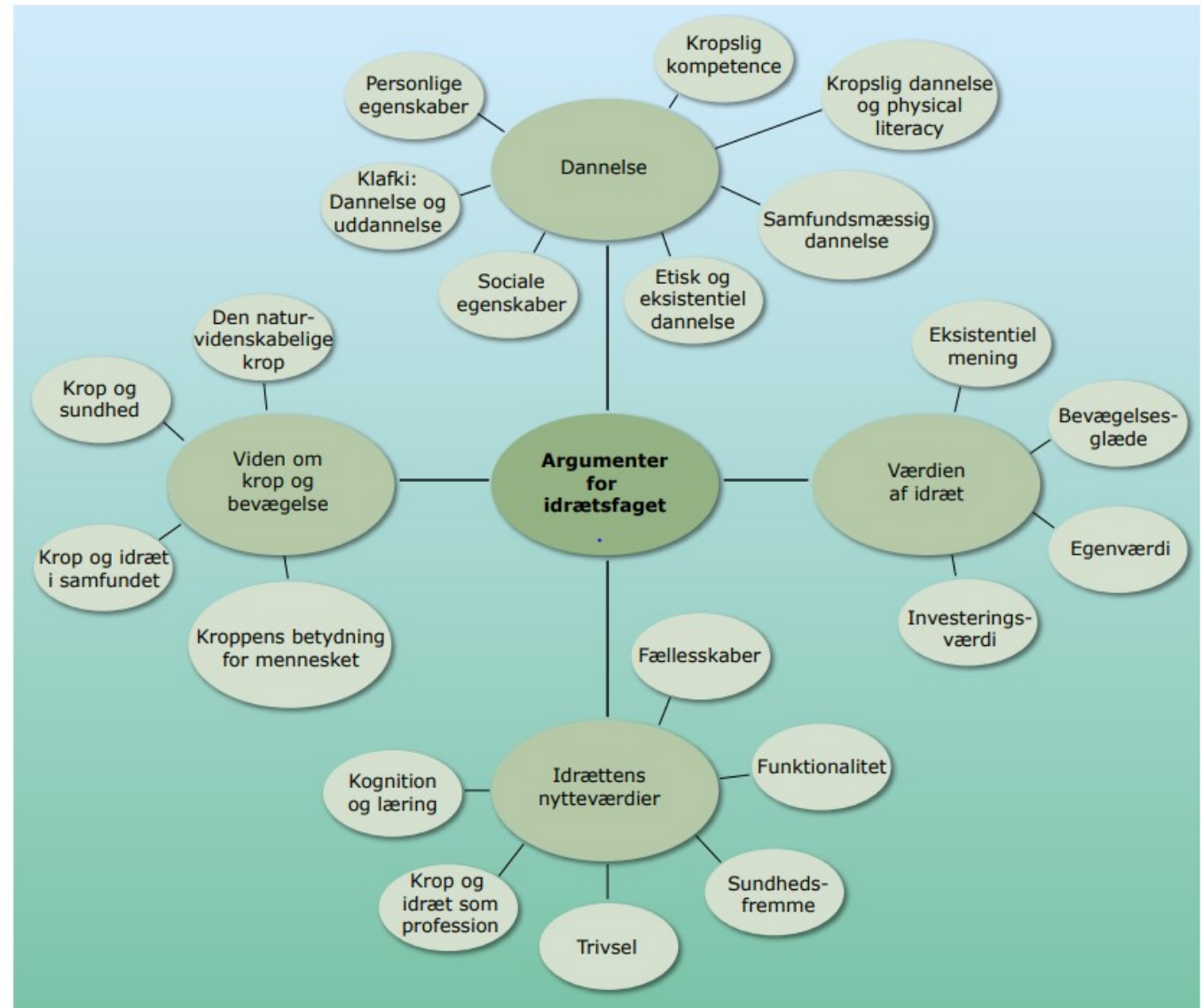
HVORDAN?

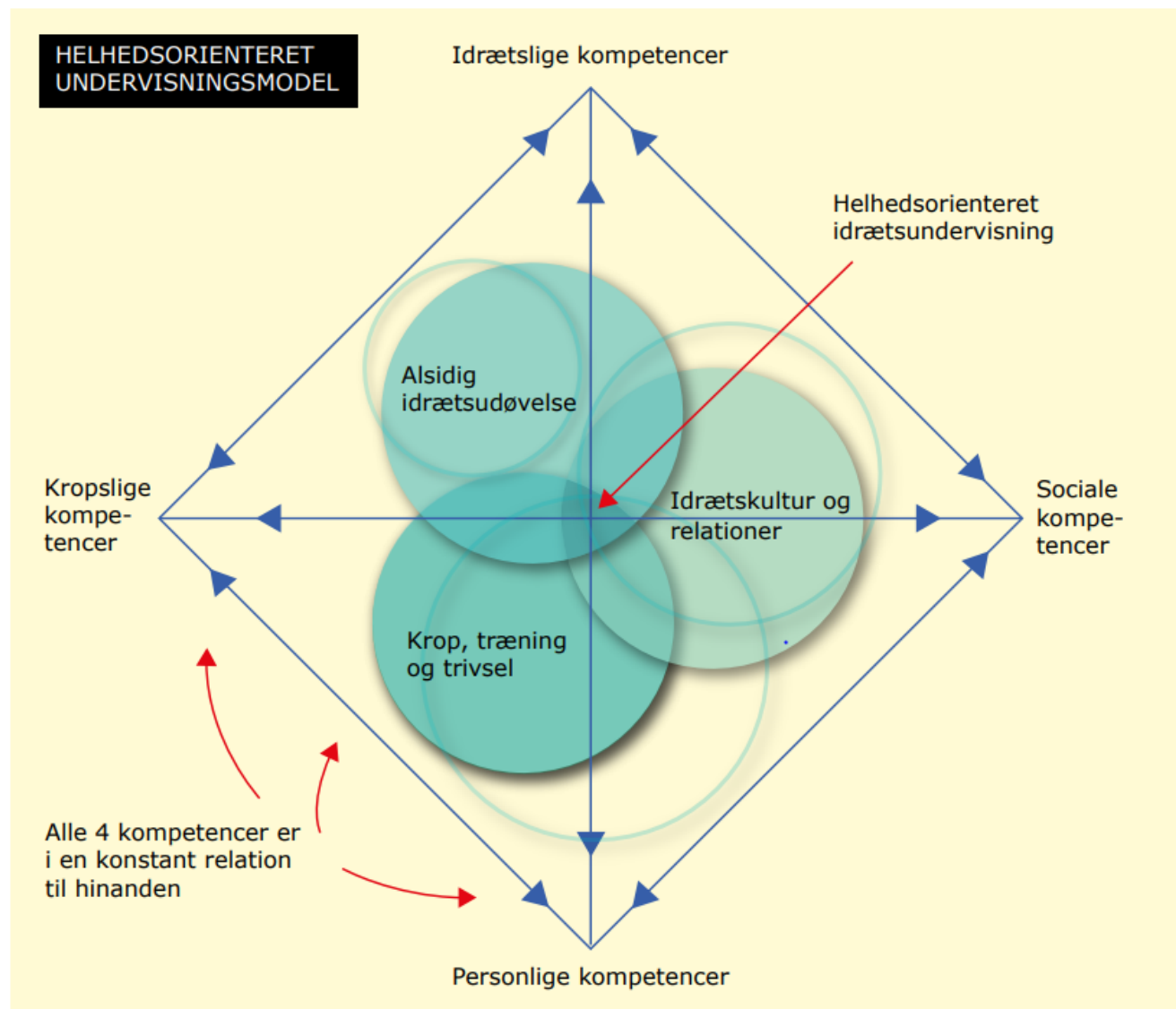
- Eleverne møder alle fagets kompetenceområder
- Eleverne oplever at udvikle personlige, alsidige og kropslige kompetencer
- Eleverne oplever idrætsundervisning der tager udgangspunkt i alle fire argumenter og værdier

Argumenter for idrætsfaget

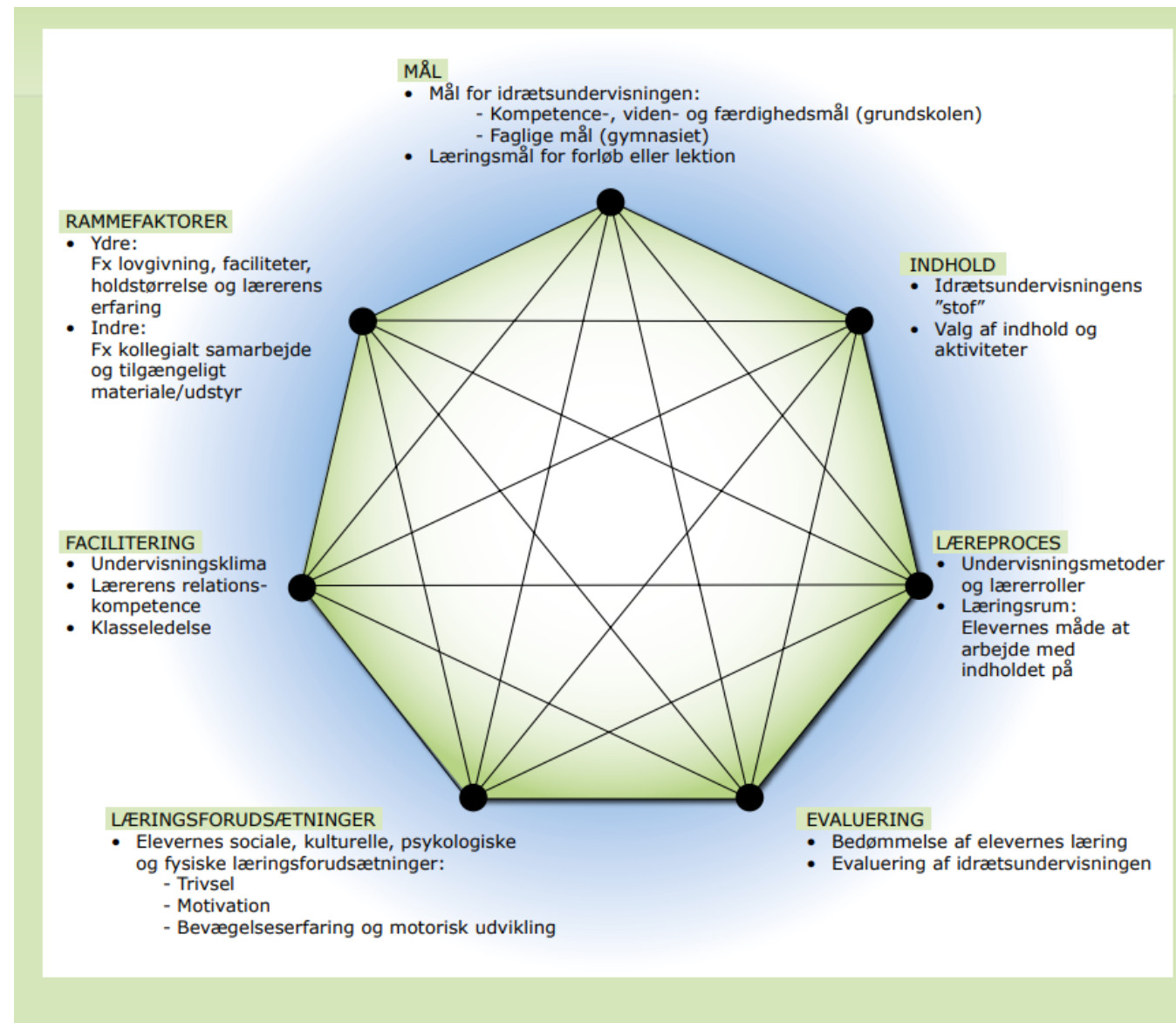

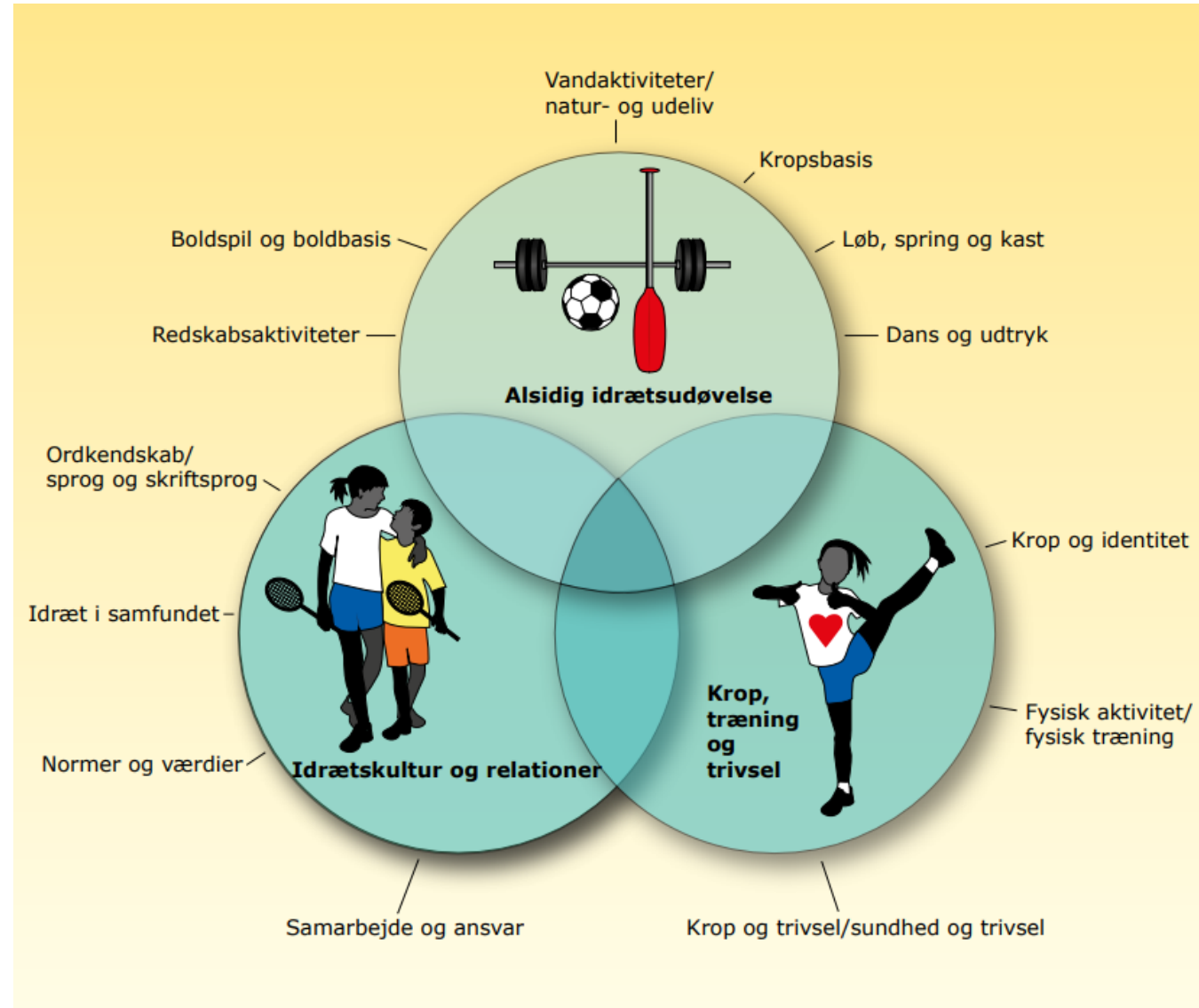
Model fra bogen Idrætsdidaktik - idrætsundervisning i grundskolen og gymnasiet, yubio 2022

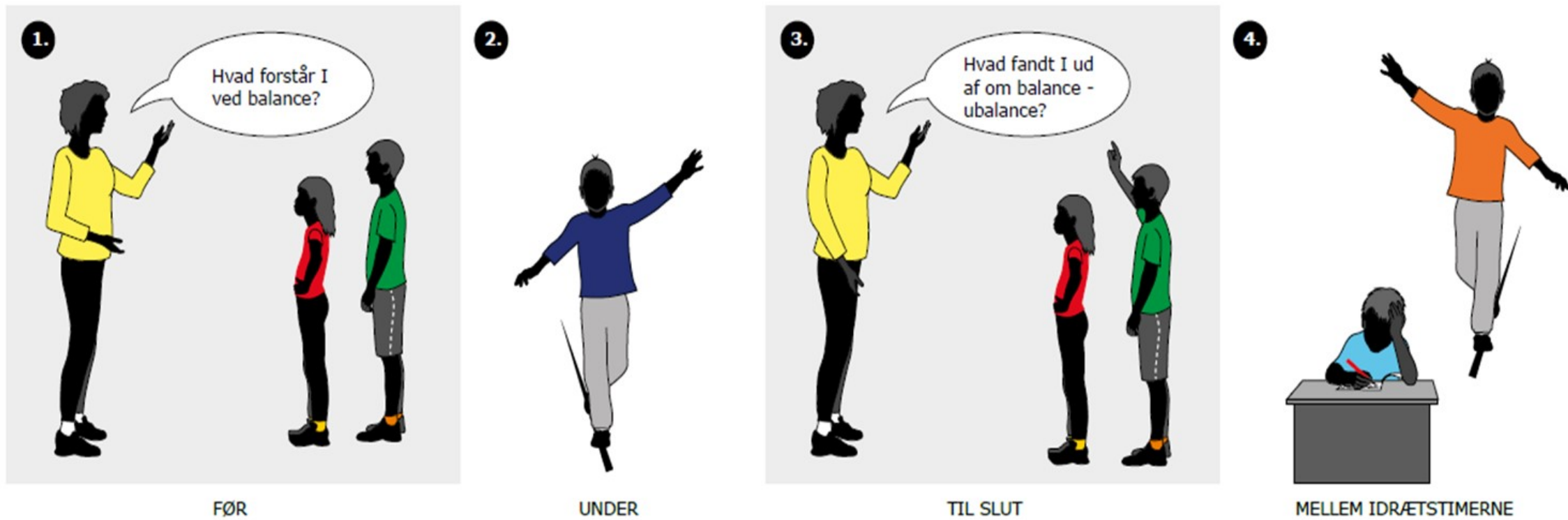
Model fra bogen Idrætsdidaktik - idrætsundervisning i grundskolen og gymnasiet, yubio 2022

Idrætsdidaktikmodellen Inspireret af Hiim & Hippes didaktiske relationsmodel (2003)

Figur 13.5 Der kan arbejdes med fagbegreber på flere forskellige tidspunkter i undervisningen: Før, under, til slut og mellem idrætstimerne.

KROPSBASIS - OPGAVE

Gå sammen 3 + 3 fra hver gruppe

Lav en sammensætning af de tre ord I har taget med jer.

Vis for en anden tremandsgruppe om 5 minutter.

Den observerende gruppe skal være nysgerrige på, hvordan de tre ord kommer i spil.

Derefter bytter I.

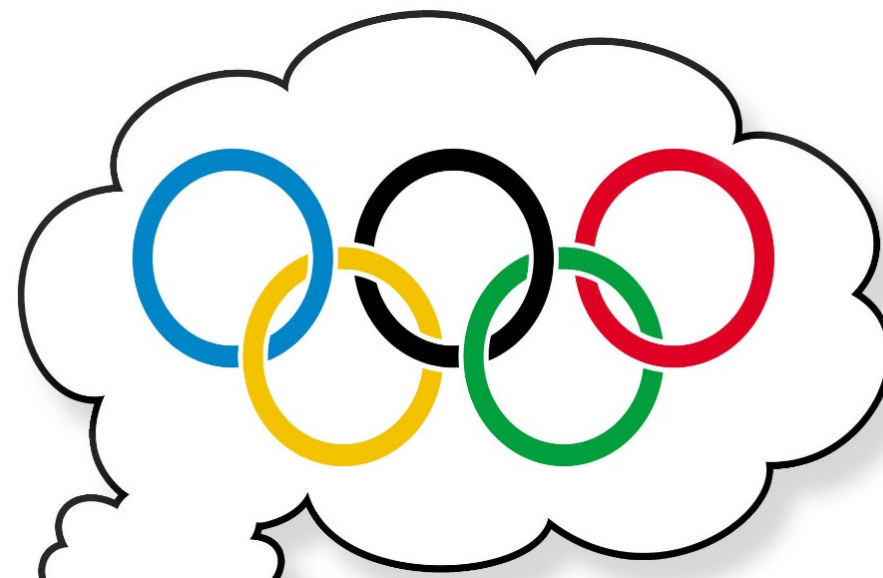
Tema: Kultur

Undertema: OL's historie

Gå sammen i jeres 6-mandsgrupper

Læs historien I har fået udleveret.

Lav akrobatiske figurer der illustrerer historien. I må meget gerne hente inspiration i jeres tidligere figurer.

Afslutning

- **Hvad tager I med fra i dag?**
- **Hvad bruger I på mandag direkte ind i jeres undervisning?**
- **Hvad fortæller du din kollega om fra denne workshop?**

Ekstramateriale

- De næste fire slides var ikke med i præsentationen, men forklarer i stikord slide nr 5

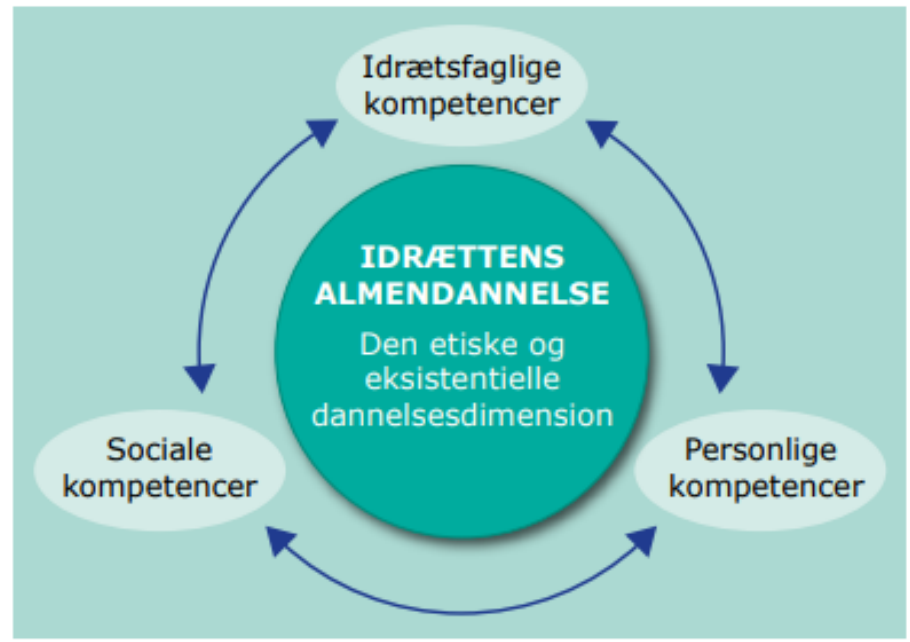

”et individs motivation, selvtillid, kropslige kompetence, viden og forståelse for at værdsætte og tage ansvar for at bevæge sig og deltage i fysiske aktiviteter hele livet” (PLnet, 2021).

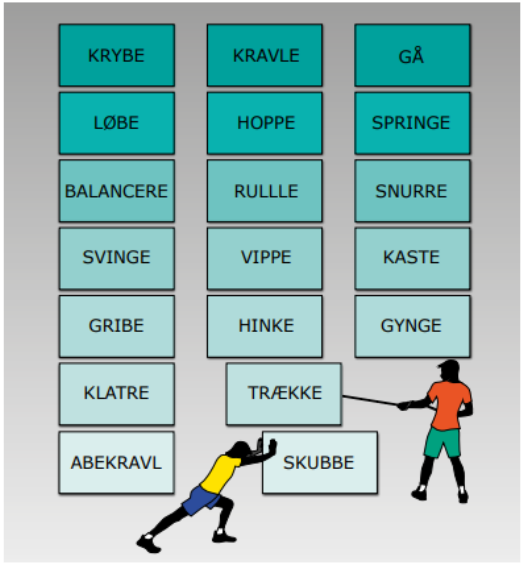
Eksistensdidaktik - Dannelse

- At være parat til at udnytte sit bevægelsespotentiale.
- At bevæge sig hensigtsmæssigt, trygt og i balance.
- At kunne aflæse bevægelsesmiljøet og respondere på muligheder for bevægelse.
- At kunne udtrykke sig kropsligt via non-verbal kommunikation i samspil med andre.

Figur 2.5 Physical literacy (Whitehead, 2010).

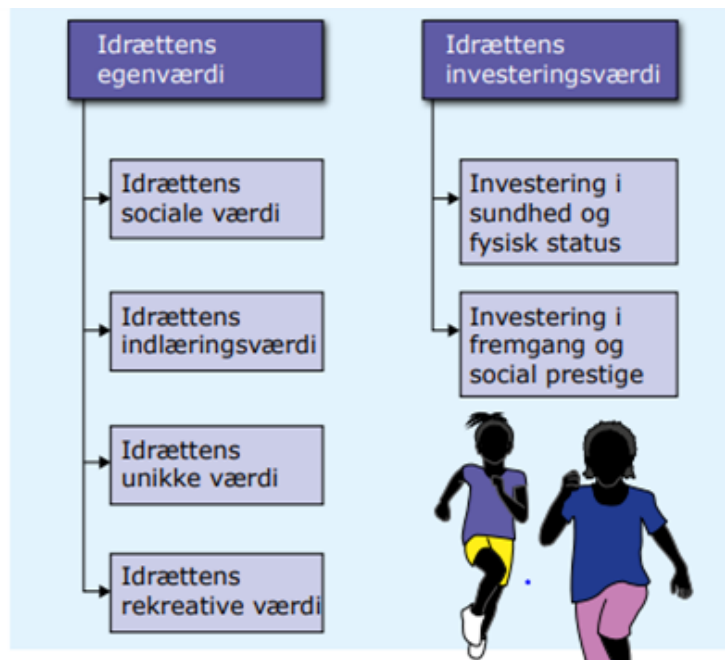

Figur 2.6 Idrættens almene dannelsesdimension er central for faget, og denne dimension adskiller sig fra hhv. de idrætsfaglige, sociale og personlige kompetencer. Udarbejdet med inspiration fra Møller & Sørensens (2019).

Figur 2.4 Bevægelsesmæssige basisfærdigheder.

Figur 2.2 Idrættens dannespotentialie.

Figur 2.9 Engstrøms værdiforståelse består overordnet af en inddeling mellem Idrættens egenværdi og Idrættens

Figur 2.7 Idrættens værdi for den enkelte elev.

1. Eksistentiel mening gennem fællesskab, leg, mestring eller udforskning.
2. Egenværdier såsom social-, indlærings, unik eller rekreativ værdi.
3. Investeringsværdier i form af social prestige eller fysisk sundhed.
4. Glæde gennem idræt – enten som en æstetisk eller etisk glæde.

Etnodidaktik - Værdier

•Den fysiske bevægelsesglæde:

•En glæde, der er forbundet med konkrete sansninger, som finder sted i kroppen, fx at det kildrer i maven.

•**Den metafysiske bevægelsesglæde:** En glæde, der opstår på baggrund af individets oplevelse af en bevægelsesaktivitet.

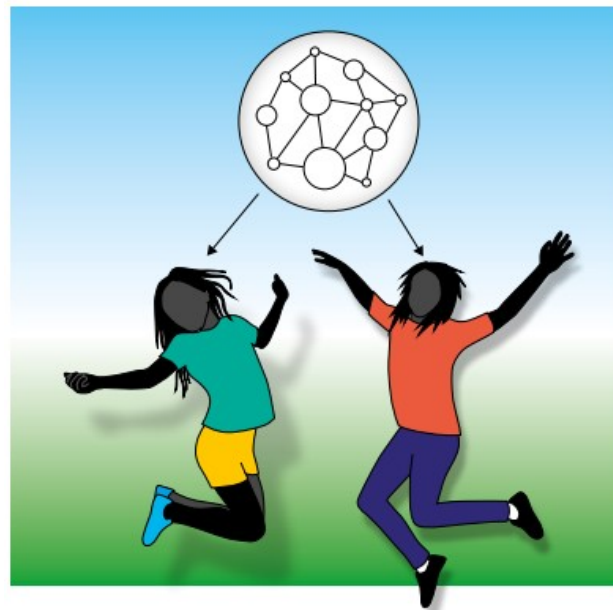
•**Den traditionsbundne bevægelsesglæde:** En glæde, der er forbundet med kropsligt forankrede præferencer og bevægelsesvaner.

•**Den forpligtende bevægelsesglæde:** En glæde, der er forbundet med at leve op til noget bestemt-

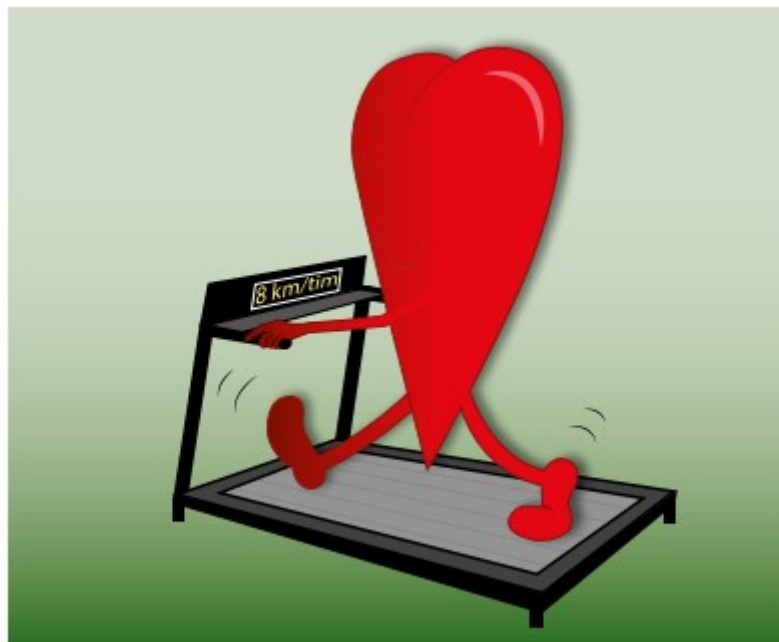

Figur 2.10 Idrættens instrumentelle værdi.

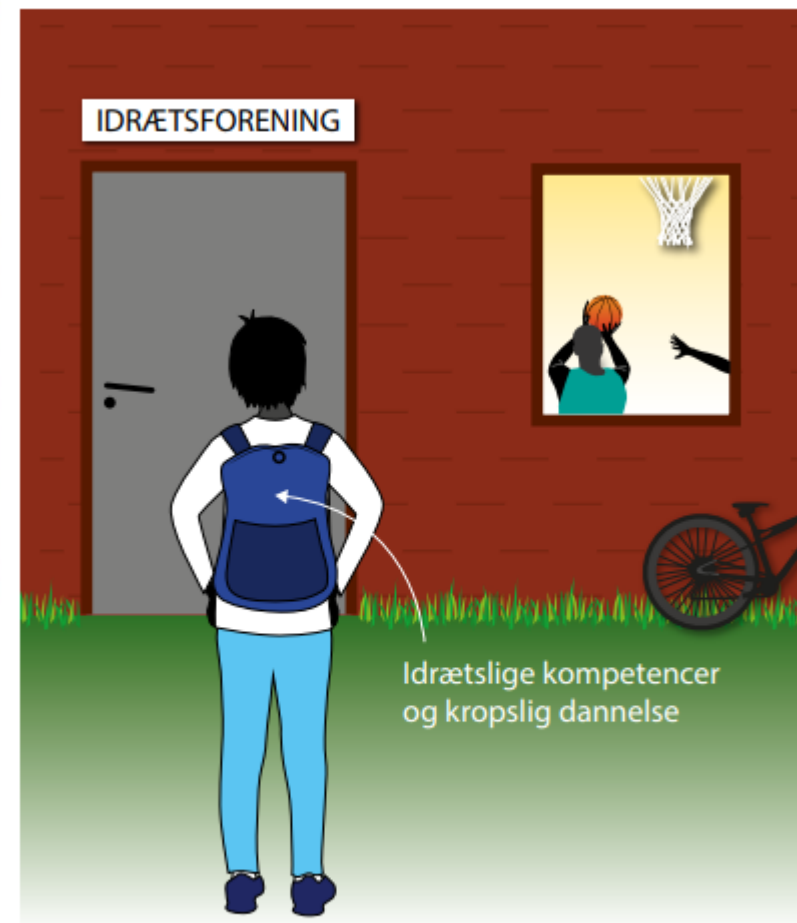
- Funktionalitet og livsmestring
- Sundhedsfremme og sundhedssyn
- Trivsel
- Læring
- Professioner hvori udbyttet fra idrætsundervisningen anvendes.

Figur 2.13 Fysisk aktivitet påvirker vores kognition.

Figur 2.12 Idræt som sundhedsforebyggelse.

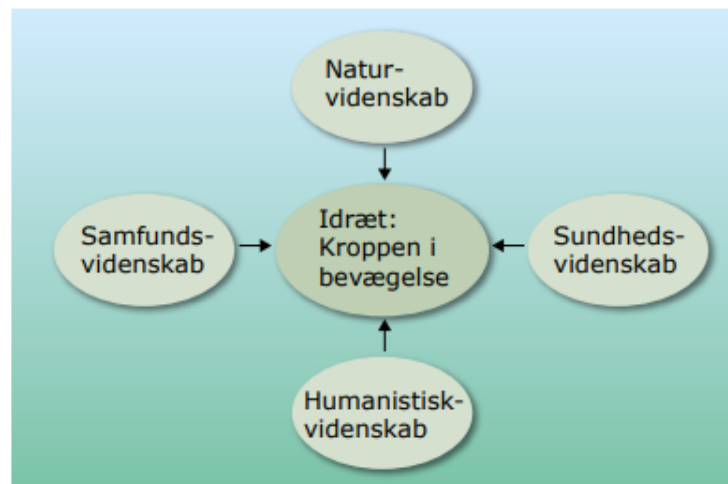

Figur 2.11 Idrætslige kompetencer som grundlag for deltagelse i fritidsidrætten.

Udfordringsdidaktik
- Samfundets nytteværdi

Basisfagsdidaktik

– færdigheder, kompetencer og viden

Figur 2.15 *Forskellige videnskabelige perspektiver på idræt. Under hver af de fire overordnede videnskabsområder findes flere metoder til at undersøge kroppen i bevægelse, ligesom der også forekommer overlap mellem områderne. Figuren er ikke udtømmende, men illustrerer, hvordan en række videnskabelige metoder og formål bliver en del af faget og kan udgøre forskellige måder at erkende idrætten og kroppen i bevægelse på.*

Argumentet her handler overordnet set om, at eleverne tilegner sig viden fra forskellige videnskabelige retninger, idet idrætten som fænomen kan anskues fra forskellige perspektiver